

Koolwitjes in de klas!

Groep
7&8

Via internet kunnen van maart tot en met september bij De Vlinderstichting levende eitjes, rupsen en poppen van het groot koolwitje besteld worden. Dit lespakket hoort bij zo'n pakket eitjes, rupsen en poppen. Samen met de leerlingen verzorg je de dieren en maken jullie van heel dichtbij de gedaantewisselingen mee. Het vrijlaten van de zelf opgekweekte vlinders is altijd weer een feest!

Voor de leerkracht

Hoe mooi foto's en plaatjes van vlinders soms ook zijn, tegen een echte vlinder kunnen ze niet op. De Vlinderstichting verkoopt al jaren met groot succes pakketten met eitjes, rupsen en poppen om kinderen de mogelijkheid te geven de ontwikkeling van een vlinder van dichtbij mee te maken. Het verzorgen van de vlinders is een prima manier om een serie lessen over vlinders mee te starten. Met het loslaten van de koolwitjes als hoogtepunt!

Rupsen opkweken

Veel kinderen zijn erg enthousiast over levende dieren. Bij De Vlinderstichting kunnen via internet www.vlinderstichting.nl eitjes, rupsen en poppen van het groot koolwitje besteld worden. Bij de bestelling is een handleiding over de huisvesting en de verzorging van de dieren gevoegd. De leerlingen kunnen prima helpen bij de verzorging. Op deze manier kunnen ze de gedaantewisselingen die de vlinder ondergaat in zijn leven van heel dichtbij meemaken. Uiteindelijk kunnen de opgekweekte vlinders buiten losgelaten worden.

Bij het verzorgen en het bekijken van de eitjes, rupsen, poppen en vlinders gaat er een hele wereld open voor kinderen. Hieronder staan enkele opdrachten, waarbij de levende dieren een rol spelen

Koolwitjes in de klas!

Groep
7&8

Lessuggestie 1:

Materialen:

Werkvorm:

Tijdsduur:

Uitvoering:

Vlinders in de klas!

Kweekbak met eitjes, rupsen, poppen en/of vlinders

Groepjes en kringgesprek

5 minuten per dag

Een kweekkooi trekt de aandacht. Zorg dat er elke dag even tijd is om met de kinderen naar de eitjes, rupsen, poppen en vlinders te kijken. Zijn er al eitjes uitgekomen? Hebben de rupsen veel gegeten en gepoept? Zijn er rupsen verveld of verpopt? Veranderen de kleuren van de pop al? Dit kan bijvoorbeeld in groepjes of individueel bij binnenkomst. Daarna kan gezamenlijk worden besproken wat ze hebben gezien.

Lessuggestie 2:

Materialen:

Werkvorm:

Tijdsduur:

Uitvoering:

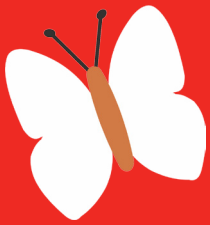
Rupsen observeren

Tekenspullen; kweekbak met eitjes, rupsen, poppen en/of vlinders, een aantal potjes of bakjes, eventueel vergrootglas of binoculair, werkblad 'Anatomie' voor de docent, werkblad 'Mijn rupsenstrip'.

Groepjes en individueel

Half uur

Geef elk groepje een bakje met rupsen op een koolblaadje. Laat de kinderen de dieren rustig bekijken, liefst met vergrootglas of binoculair. Laat ze goed kijken naar de kop (kaken), de poten (echte poten, neppoten en na-schuiver), de segmenten, hoe de rups loopt en hoe hij eet. Grote rupsen mogen ze voorzichtig over hun hand laten lopen. Eventueel kan ook een groepje naar de eitjes, de poppen en/of de vlinders in de kooi kijken. Vooral eitjes en kleine rupsjes moeten wel heel voorzichtig worden behandeld! Als ze uitgekeken zijn kunnen ze een tekening maken van de rupsen. De leerlingen kunnen er ook een stripje van maken. Gebruik hierbij werkblad 'Mijn rupsenstrip'.

Koolwitjes in de klas!

Groep
7&8

Lessuggestie 3:

Materialen:

De kweek verzorgen

Kweekbak met eitjes, rupsen, poppen en/of vlinders, logboek (schrift); zie verder de handleiding Koolwitjes in de klas die mee wordt gestuurd bij de eitjes, rupsen en poppen van De Vlinder stichting (ook te vinden op www.vlinderstichting.nl).

Werkvorm:

Groepjes

Tijdsduur:

Kwartier per dag

Uitvoering:

Elke dag heeft een groepje de zorg voor de kweek. In de handleiding kunnen de leerlingen zien wat ze moeten doen. De kinderen zullen het in het algemeen zelfstandig kunnen uitvoeren. Doe eventueel de eerste keer voor hoe de kweek verzorgd moet worden. In een kweek-logboek kunnen de kinderen bijhouden wat ze hebben gedaan en wat er in de kooi veranderd is. Per dag kunnen ze noteren: datum en tijd; hoeveel rupsen zijn er, wat doen de rupsen, zijn er rupsen verpopt, waar zitten de poppen, etc.

Lessuggestie 4:

Materialen:

Wat eet de rups?

Kweekbak met eitjes, rupsen, poppen en/of vlinders; potjes of bakjes, stukjes vitrage en elastiekjes; bladeren van verschillende planten (bijvoorbeeld gras, brandnetel en kool, of verschillende soorten kool. Let wel op: het voedsel moet onbespoten zijn!)

Werkvorm:

Groepjes en individueel

Tijdsduur:

Half uur

Uitvoering:

Geef elk groepje een bakje met een rups en een paar verschillende blaadjes. Dek de bakjes af met de vitrage en elastiekjes. De leerlingen kunnen ook zelf blaadjes van planten meenemen. Laat de leerlingen kijken waar de rups van eet. Deze proef kan ook worden gedaan met verschillende soorten kool (rode kool, spruitjes, boerenkool, witte kool, etc.). Welke soort kool vinden de rupsen het lekkerst?

Koolwitjes in de klas!

Groep
7&8

Lessuggestie 5:

Materialen:

Werkvorm:

Tijdsduur:

Uitvoering:

Groeien en vervellen

Werkblad 'Groeien en vervellen'; kweekbak rupsen

Groepjes en individueel

10 minuten (8x)

Laat de leerlingen twee keer per week steeds dezelfde rups opmeten. Ze kunnen 'hun' rups ook in een apart potje opkweken. Op het werkblad kunnen ze bijhouden hoe hard de rups groeit en hoe vaak hij vervelt.

Lessuggestie 6:

Materialen:

Werkvorm:

Tijdsduur:

Uitvoering:

Hoeveel eet de rups?

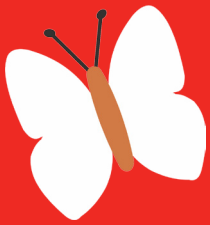
Rupsen in potjes, werkblad 'Hoeveel eet de rups?'

Groepswerk

Kwartier

Geef elk groepje een potje of bakje met een rups. Zorg voor koolbladeren (voedsel voor de rups). Laat de kinderen vastleggen hoeveel voedsel ze aan de rups geven. Dit kan door de bladeren te wegen op een brievenweegschaal of door de omtrek van de bladeren over te trekken. De volgende dag kunnen ze dit herhalen en zien hoeveel de rups heeft gegeten. Je kunt dit proefje ook met het voer voor alle rupsen in de kweekbak doen, of bijvoorbeeld rupsjes van verschillende grootte met elkaar vergelijken.

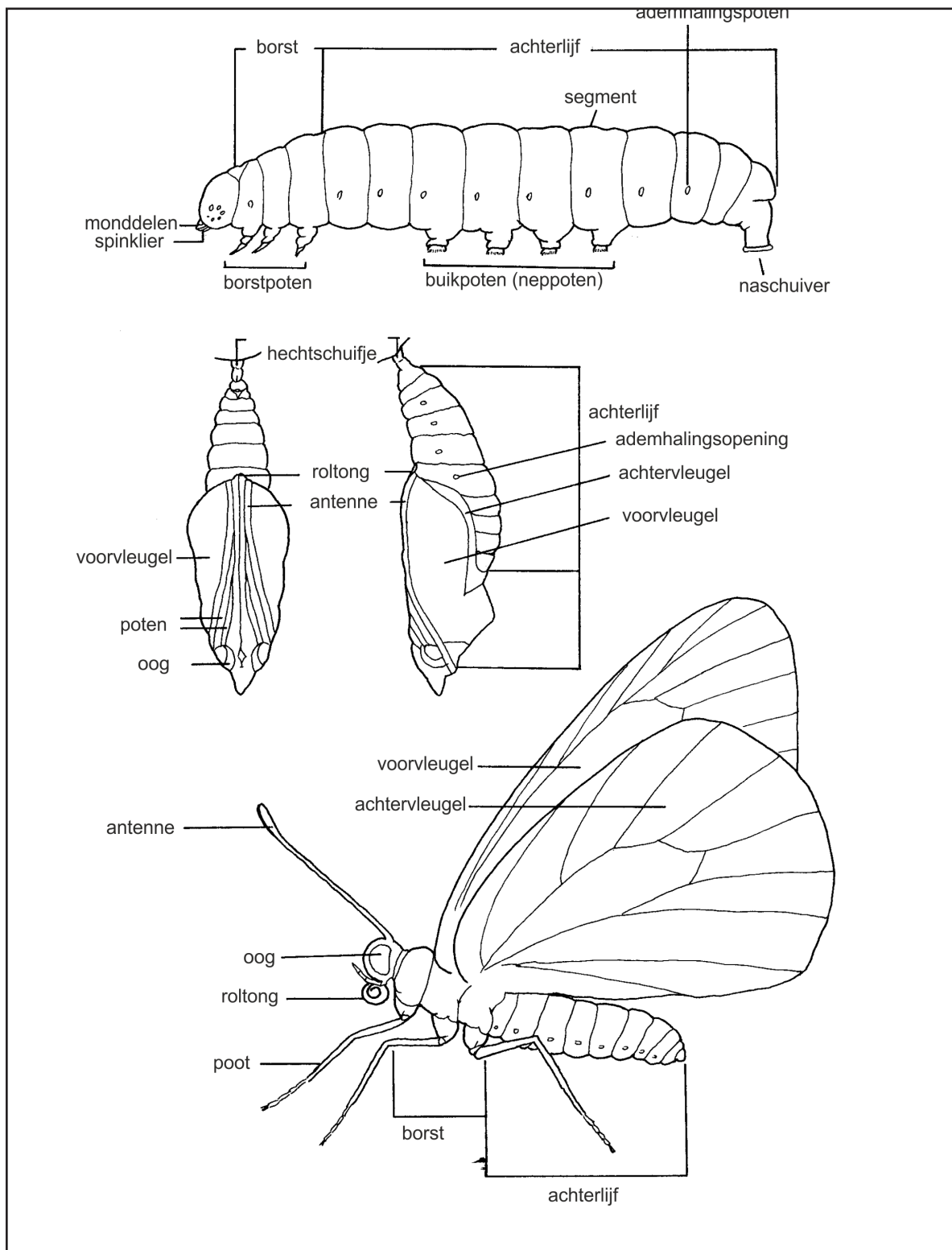
Kijk voor meer ideeën ook eens naar onze andere lespakketten!

Koolwitjes in de klas!

Groep
7&8

Werblad Anatomie

Koolwitjes in de klas!

Groep
7&8

Mijn rupsenstrip

Koolwitjes in de klas!

Groep
7&8

Wie kan wat?

Kijk in de kweekbak naar de verschillen tussen ei, rups, pop en vlinder.

Vul in de hokjes ja of nee in.

Leeft hij?

--	--	--	--

Kan hij eten?

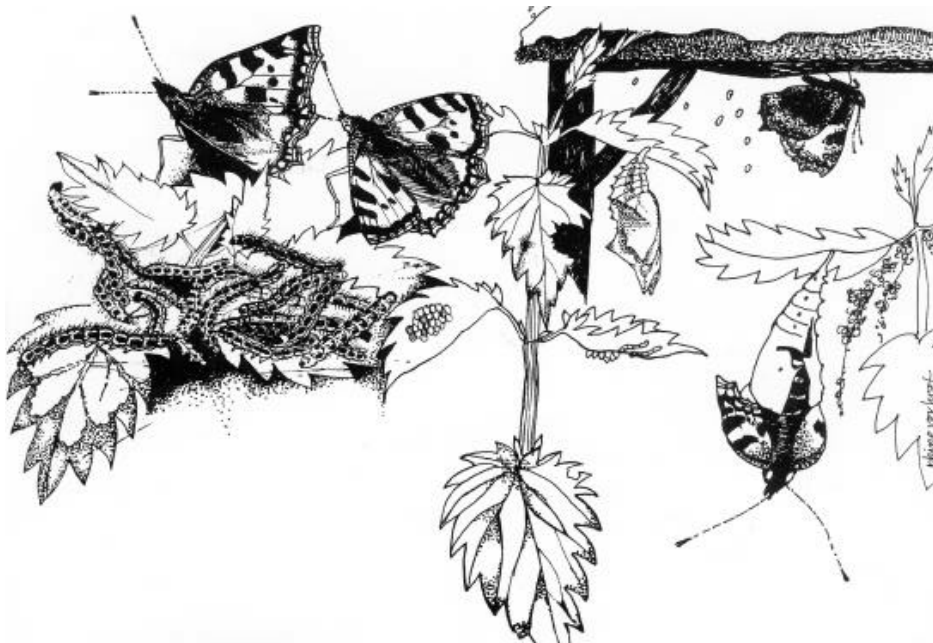
--	--	--	--

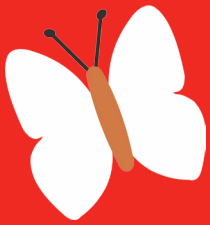
Kan hij lopen?

--	--	--	--

Kan hij vliegen?

--	--	--	--

Koolwitjes in de klas!

Groep
7&8

Groeien en vervellen

Meet met een liniaal twee keer in de week de lengte van de rups.

Zet iedere keer een streepje dat net zo lang is als de rups,

bijvoorbeeld:

dag 1: 2 cm

dag 2: 2,3 cm

Zet de streepjes netjes onder elkaar

Geef aan wanneer de rups verveld is.

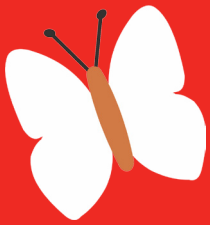
	Datum	Cm	Lengte	Verveld ja/nee
Dag 1				
Dag 2				
Dag 3				
Dag 4				
Dag 5				
Dag 6				
Dag 7				
Dag 8				

Hoeveel is de rups in totaal gegroeid ? ..... cm

Hoe vaak is de rups verveld ? ..... keer

Waarom denk je dat rupsen vervellen? .....

Koolwitjes in de klas!

Groep
7&8

Hoeveel eet de rups?

Leg een koolblad op papier.

Trek de omtrek van het blad na.

Leg het koolblad in een bakje waar een rups in zit.

Trek de volgende dag weer de omtrek van het blad na.

Hoeveel heeft de rups van het koolblad gegeten?

Je kunt dit proefje ook met rupsen van verschillende grootte doen. Denk erom dat je alle rupsen evenveel tijd geeft om van het blad te eten.

Teken hier de omtrek van het koolblad: